

אלרגיה חמורה והשימוש במזרק אפינפרון / "אפיקן"

מהי תגובה אלרגית חמורה (אנפילקסיס)?

זהו מצב מסכן חיים המתפתח במהלך רeba, לעיתים תוך מס' דקות לאחר חשיפה לחומר המעורר תגובה אלרגית (אלרגן), כגון: מזון ספציפי, רעלני חרקיים, תרופות או חומרים אחרים. לא תמיד ברור הקשר שבין תגובה אלרגית לאלרגן ולכן חשוב שהאבחן יקבע על ידי רופא אלרגיה, אשר גם יתן הנחיות פרטניות לזיהוי סימני אלרגיה, דרכי הטיפול בرمות שונות של תגובה אלרגית והדרך לטיפול במקרה אנטיפילקסיס.

איך ניתן לזיהות אנטיפילקסיס?

מדובר בתגובה פתאומית של מערכת כלי הדם, הנשימה, או העצבים בתגובה לחשיפה לאלרגן. הסימנים כוללים:

- נפיחות ניכרת בלשון ו/או שפתיים, קושי בבליעה, צרידות, סטרידור
- קוצר נשימה, צפצופים או שיעול פתאומי
- חיוורון, כיחלון, דופק חלש, סחרחות
- ערפלול הכרה

שילוב של סימנים קלים יותר **בשתי** מערכות נחשים אף הם לתגובה אנטיפילקטית, למשל:

- אף גרד, נזלת התעטשות
- פה: גרד בלוע
- עור: תפראת, גרד מפושט
- דרכי עיכול: בחילה, הקאות, כאב בטן, שלשלולים

מהו אפיקן?

אפיקן הוא מזרק אוטומטי המכיל גרסה סינטטית של אפינפרין (אדדרנליין) שהגוף שלנו מייצר באופן טבעי - להגברת קצב הלב, להרחבת דרכי הנשימה ולכווץ את כלי דם. מתן אפינפרין באמצעות מזרק אפיקן אפשר להציל חיים במקרה של אנטיפילקסיס.
יש לעיין בעלון לצריך מידע נוספת.

**במקרה חירום - להלן אופן השימוש במזרק אפיקן
במקרה של חשש לאנטיפילקסיס של אדם אחר, יש להתקשר מידית למ"ד!
הזרקת אפיקן - בהדריכתם בלבד, אלא אם כן אתה מיומן**

יש להוציא את המזרק ולעשות את האיזור במשך 10 שניות
מיד עם הוצאה המזרק, החתך
תוכסה באפקן אוטומטי

3

יש לקרב את הקצה הכתום
לחלק החיצוני של הירך ולנענו
המזרק בזווית של 90° לירך
עד לשמיית "קלליק"
ולחזיק במשך 3 שניות

2

יש לאחוץ את המזרק בכף יד
מאגרפתת כשהחלק הכהול
כפוי מעלה ולהסיר את
המכסה הכהול בעורמת היד
השנייה

1

אדם שידוע שהוא אלרגי – עליו לצאת מהבית תמיד עם **שני** מזרקי אפיקן! יש לוודא שהמזרקים בתוקף!
יש לפעול לפי ההדריכה שקיבל מרופא האלרגיה.

אם הזרק אפינפרין, יש לקרוא לעזרת מד"א ב-101, גם אם מצבו משתפר!
עד להגעת האmbulance יש **צורך בהשגה צמודה!**
ברוב מקרים יש להסביר את המטופל, אלא אם סובל מקשי נשימה שאז – יש להושיבו.
אם התס敏ינים חוזרים או שאין שיפור, יש לתת מנה נוספת של אפיקן כעבור 5 דקות.

מידע נוסף בנושא אלרגיה – ניתן למצוא באתר המשרד

<https://go.gov.il/moh-allergy>

אוגוסט 2021

